

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Plzeňský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Merklín, okres Plzeň-jih

Školní 320, 334 52 Merklín

Identifikátor: 600 070 018

Termín konání orientační inspekce: 1. a 2. listopadu 2001

Čj.	041 128/01 1204
Signatura	od3av114

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Mateřská škola Merklín, okres Plzeň-jih je organizační složkou Obce Merklín. Pro školní rok 2001/2002 je zde zapsáno 50 dětí, které jsou rozděleny podle věku do dvou tříd. Toto předškolní zařízení je umístěno v samostatné budově. V objektu se nachází rovněž školní kuchyně, která je součástí základní školy. Přípravují se zde obědy pro mateřskou, základní školu a pro místní občany. Základní škola sídlí v těsném sousedství. Každá třída mateřské školy je umístěna v jednom z podlaží. Má svoji šatnu, hygienická zařízení, třídu a hernu. Ložnice pro odpolední odpočinek dětí je společná. Učitelky mají k dispozici malou sborovnu, v horním poschodí je ředitelna. K budově přiléhá velká zahrada, vhodná pro rekreační aktivity dětí. Provoz předškolního zařízení zajišťují čtyři pedagogické pracovnice, školnice a topič.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Řízené činnosti a spontánní činnosti

Plánování vzdělávacích činností vychází ze schváleného kurikula předškolní výchovy „Šimon půjde do školy“. Tento dokument je výchozím materiálem vzdělávacího projektu školy a dále zpracovaného vzdělávacího programu jednotlivých tříd. Pedagogické pracovnice dosud sbírají zkušenosti a znalosti v oblasti projektování. Snaží se sice zavést nový styl plánování, avšak zatím s nevelkou výslednou efektivitou. Vzhledem k současnému pojetí předškolní výchovy není způsob plánování výrazněji modifikován. Týdenní motivační celky se orientují především na cíle vzdělávání. Tím postrádají hlouběji propracovanou obsahovou a motivační složku. Prostředky k jejich plnění (zaznamenané v plánech) jsou vybírány převážně rutinním způsobem, postrádají více inovačních či progresivních prvků, neotřelých námětů apod.

Personální podmínky vzdělávací činnosti jsou velmi dobré. Všechny pedagogické pracovnice splňují předepsané podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Doba souběžného působení učitelek v přímé práci s dětmi je efektivně využívána, převážně ve skupinových činnostech či v průběhu realizace zájmových kroužků. V rámci činnosti mateřské školy a jejího personálního obsazení pracuje výtvarný kroužek a seznamování dětí s německým jazykem. Kroužek počátků hry na zobcovou flétnu vede učitelka základní umělecké školy. Logopedická péče je zajišťována ředitelkou školy v souladu s Metodickým pokynem MŠMT č. 21 224/98-24. O rozsahu logopedické péče rozhodla ředitelka ve shodě s § 9 vyhlášky č. 35/1992 Sb., o mateřských školách.

Prostorové podmínky školy vzhledem k realizaci vzdělávacích činností jsou optimální. Herní plocha a prostory pro dětské spontánní aktivity jsou dostatečně velké. Pozitivní je možnost a také zvyklost, že děti si mohou výsledky svých herních aktivit (např. různé stavby) zachovat. Zřejmá je také snaha o účelné a funkční vybavení. Prostředí je uzpůsobeno dětským činnostem a potřebám (např. rozmístění nábytku, uložení a dosažitelnost hraček, členění tříd do hracích koutků, zřízení výtvarného ateliéru atd.). Výzdoba interiéru 2. třídy je estetická, svůj podíl mají přírodní materiály, dětské práce a jejich tvořivé zpracování. V 1. třídě a v přilehlých prostorách tento prvek chybí. Převládá chudá, málo nápaditá, většinou komerční výzdoba. Tím působí prostředí neútně až neosobně.

Nabídka hraček a učebních pomůcek je průběžně obnovována. Knihovna obsahuje klasickou i soudobou literaturu pro děti, pro potřeby učitelek podnětný výběr odborných titulů současné předškolní výchovy. Bohatá a kvalitní je nabídka literatury z oblasti řízení mateřské školy. V celkovém materiálním vybavení převažuje velmi dobrá úroveň.

Psychohygienické zásady byly ve sledovaném denním programu převážně respektovány. Doba koncentrace pozornosti dětí přihlížela k možnostem a mentální úrovni předškolního věku. Spontánní a řízené aktivity, až na výjimky, zachovávaly vzájemnou vyváženost. Dostatečný prostor byl věnován také pobytu venku. Pitný režim je ve škole zaveden a využíván.

V průběhu orientační inspekce byly provedeny hospitace v obou třídách mateřské školy.

Spontánní aktivity probíhaly plynule a podle individuálního zájmu dětí. Každému z nich byla dána možnost libovolného výběru hry, hračky i partnera ke hře. V průběhu ranních her převažovaly činnosti konstruktivního charakteru a hry u stolečků. Úklid hraček byl nenásilný.

Pohybové chvíle realizované formou ranního cvičení převážně plnily hlavní cíle tělesné výchovy v předškolním věku. V 1. třídě byly vhodně motivovány, děti cvičily aktivně a s chutí. Naopak příliš jednoduchá motivace, nenáročná pro starší děti ve 2. třídě způsobila, že se na společnou činnost plně nesoustředily a obracely svoji pozornost jiným směrem.

Organizace dalších sledovaných řízených aktivit vycházela většinou z frontálního pojetí. Vzhledem k nízkému počtu dětí v 1. třídě se samovolně vytvořily podmínky pro činnost skupinovou. Práce s modelovací hmotou zde byla nenásilně včleněna do průběhu ranních her. Živé pomůcky pro vzbuzení zájmu i vstupní motivace umocňovaly radost z výtvarného vyjadřování. Hodnocení dětí bylo přirozené a průběžné. Nechyběl citový prvek a pěkné, estetické zakončení.

Hudebně pohybová výchova ve 2. třídě byla nedostatečně promyšlená. Postrádala účinnou motivaci. Již prvotní vzbuzení zájmu působilo nevýrazně a kromě několika výjimek nebyly úspěšné ani další způsoby aktivizace dětí. Málo efektivní, převážně slovní metody a formy práce vedly k jejich nepozornosti. Postupně ztrácely o činnost zájem, což následně vyústilo až v projevy nevhodného chování a nekázně. Celkově pedagogický proces postrádal gradaci, tvořivý přístup učitelky a prvky typické pro současnou předškolní výchovu: hravost, lehkost, nápaditost, neotřelost.

Aktivity z oblasti rozvíjení poznání starších dětí byly sledovány pouze v závěru dané činnosti. Prověřování již získaných znalostí probíhalo efektivním způsobem, především v praktických činnostech dětí. Vhodně byly voleny také pomůcky (skutečné plody - ovoce, zelenina) a námět.

Vytváření a upevňování návyků hygieny a sebeobsluhy je věnována patřičná pozornost. V umývárně 2. třídy jsou k dispozici tekutá mýdla, výrazně zlepšující estetický vzhled prostředí i úroveň hygieny. Děti s nimi snadno manipulují a přirozeným způsobem je používají.

Zejména v průběhu ranních her vytvářely učitelky ve třídách příznivé komunikační prostředí, vlídnou a klidnou atmosféru. Podporovaly tak nenásilně řečovou aktivitu a sebedůvěru dětí. Dohodnutá pravidla jednání a chování v mateřské škole však nebyla vždy dodržována ve třídě starších dětí. V průběhu řízených činností byly mezi nimi pozorovány projevy nevhodného chování, chyběla přirozená kázeň. Naopak v některých dalších momentech denního programu zde byly zaznamenány zajímavé momenty v rozvíjení souvislého řečového projevu dětí.

Převažující prvek partnerství ve vztazích i vzájemné komunikaci příznivě ovlivňoval psychosociální podmínky vzdělávací činnosti.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Vzdělávací činnost mateřské školy je systematická, s dobrou kvalitou i celkovými výsledky. Pozitivně ji ovlivňují příznivé vztahy mezi personálem a dětmi, vzájemná důvěra a příjemné pracovní ovzduší. Jednotlivé sledované jevy byly inspekci hodnoceny takto: plánování jako průměrné, podmínky vzdělávacích činností, organizace, metody, formy, motivace, hodnocení, interakce a komunikace jako velmi dobré.

V celkovém hodnocení vzdělávacích činností převažovala velmi dobrá úroveň.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Zpracovaná vzdělávací koncepce školy je jasná a srozumitelná. Vychází ze současných směrů předškolní pedagogiky a proklamuje zejména osobnostně orientovanou výchovu dítěte předškolního věku. Prostředky k plnění tohoto záměru jsou dle dokumentu především: hra dětí a její různé formy, podnětné prostředí, individualizace výchovy apod. Na koncepci obsahově navazuje roční plán, který je funkční, reálný a postihuje všechny složky řízení. Pro oblast výchovně vzdělávací je zpracován roční projekt s konkrétním tématickým zaměřením. Dílčí cíle stanovených koncepčních záměrů byly v praxi mateřské školy převážně plněny.

Organizační struktura je vzhledem k velikosti školy jednoduchá. Písemně je stanoven Organizační, Provozní a Vnitřní řád. Tyto kvalitně zpracované dokumenty zahrnují pravidla provozu a chodu školy, vymezují kompetence, práva a povinnosti zaměstnanců, dětí i rodičů. Kontrolovaná povinná dokumentace mateřské školy je vedena v souladu s § 45b) zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů. Výroční zpráva o činnosti školy za uplynulý školní rok má ve většině kapitol velmi dobrou výpovědní hodnotu.

Výrazně pozitivním momentem v organizaci denního režimu mateřské školy je vytvoření tzv. „odpočinkového programu“. Tento záměr vychází z respektování individuální potřeby spánku každého dítěte. To znamená, že starší děti nejsou nuceny trávit celou dobu odpoledního odpočinku na lehátkách, ale mají možnost věnovat se klidnějším činnostem dle nabídky. Přiměřeně bohaté jsou i další aktivity školy, např. oslavy lidových svátků, návštěvy kulturních akcí, výlety, školní slavnosti, aktivity v přírodě, prezentace školy na veřejnosti apod.

Informační systém je účinný a funkční. Na základě zápisů z pedagogických rad a provozních porad je patrné, že ředitelka průběžně podává personálu ucelené a konkrétní informace. Rodiče jsou informováni nejčastěji osobním kontaktem s učitelkami či formou sdělení na nástěnkách.

Vztahy mezi personálem mateřské školy jsou vstřícné. Ředitelka akceptuje názory ostatních zaměstnanců a svým přístupem vytváří na pracovišti příznivé pracovní ovzduší. Pružně reaguje na nové trendy v předškolní výchově, aktivně se vzdělává. Zvyšování odborného růstu vyžaduje i od učitelek. Umožňuje jim návštěvy vzdělávacích seminářů, pro účely samostudia zajišťuje kvalitní odbornou literaturu. Kritéria pro odměňování zaměstnanců jsou stanovena.

Ředitelka školy má vytvořen pouze základní systém vnitřní kontroly. O kontrolách provozu jsou průběžně vedeny záznamy. Hospitační činnost za období loňského a začátku letošního školního roku je minimální a nelze ji proto hodnotit. Důvodem byly částečně i potíže provozního a personálního charakteru. V důsledku toho je výrazně snížena i výpovědní hodnota zpracované analýzy vzdělávací činnosti školy. Zcela postrádá hodnocení kvality odborné práce učitelek a celkové úrovně pedagogického procesu.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka působí v tomto předškolním zařízení teprve rok, její řídicí praxe v oboru je 13 let. Přistupuje ke své práci zodpovědně a svědomitě, má velmi dobrý přehled v otázkách školské legislativy.

Ze zjištěných skutečností vyplývá, že převážná většina sledovaných jevů (tj. plánování, organizování, vedení a motivování lidí) má nadprůměrnou úroveň. V kontrolních mechanismech, jmenovitě v hospitační a hodnotící činnosti ředitelky, byla shledána citelně slabá místa.

V celkovém hodnocení podmínek vzdělávání a řízení mateřské školy převažovala velmi dobrá úroveň. Nutné je zkvalitnit systém hospitací, analýzy a hodnocení vzdělávací činnosti.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení ze dne 9. 6. 1999 čj. 876 s účinností od 1. 7. 1999.
- Zřizovací listina ze dne 29. 6. 2001 čj. 375/2001 s účinností 30. 6. 2001.
- Jmenování ředitelky do funkce ze dne 30. 6. 2000 čj. 1116/2000 s účinností od 1. 8. 2000.
- Koncepce a roční plán MŠ na období 2001/2002.
- Týdenní motivační plány výchovně vzdělávací práce MŠ 2001/2002, - září, říjen, listopad.
- Výroční zpráva o činnosti mateřské školy za školní rok 2000/2001.
- Analýza výchovně vzdělávací práce za škol. rok 2000/2001.
- Přehledy výchovné práce ve šk. roce 2001/2002.
- Docházka dětí - září, říjen, listopad 2001.
- Evidenční listy - školní rok 2001/2002.
- Organizační, Vnitřní a Provozní řád školy.
- Rozpis pracovní doby pedagogických a provozních pracovníků.
- Kritéria osobního hodnocení.
- Záznamy z kontrolní a hospitační činnosti ředitelky - školní rok 2000/2001, 2001/2002.
- Zápisy z pedagogických rad a provozních porad - školní rok 2000/2001, 2001/2002.
- Rozhodnutí o přijetí dítěte do MŠ - pro šk. rok 2001/2002.
- Rozhodnutí o odkladu školní docházky v roce 2001/2002 (3 děti).
- Výkaz o mateřské škole ze dne 3. 10. ke dni 30. 9. 2001.
- Přihlášky dětí do MŠ - šk. rok 2001/2002.
- Osvědčení o absolvování logopedického kurzu ze dne 4. 12. 1980 bez čj.
- Kniha úrazů (bez záznamu od roku 1996).

ZÁVĚR

Mateřská škola poskytuje dětem klidné prostředí a systematickou výchovně vzdělávací péči. Ve své každodenní činnosti uskutečňuje základní didaktické cíle včetně přípravy dětí na školní docházku. V souhrnném hodnocení kvality realizace výchovně vzdělávacích činností převažovala velmi dobrá úroveň.

V oblasti podmínek vzdělávání jsou hlavní směry řízení a rozvoje školy ředitelkou přehledně, konkrétně a funkčně rozpracovány. Úroveň sledované oblasti byla celkově hodnocena jako velmi dobrá, s nutností výrazně posílit hospitační a hodnotící systém.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorka:

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Hana Ratzová

Hana Ratzová v. r.

V Domažlicích dne 13. listopadu 2001

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 15. 11. 2001

Razítko

Ředitelka mateřské školy

Jaroslava Votlučková

Votlučková J. v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel(ka) předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	7. prosince 2001	041 139/01-1204
Zřizovatel	7. prosince 2001	041 138/01-1204
Rada školy	-	-

Připomínky ředitele(ky) předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nepodány